

Interview met Jacqueline Voogt

“Maak gebruik van wat je aangeboden wordt”

Op de eerste dag van het nieuwe schooljaar spreken we Jacqueline Voogt, leerkracht van groep 1-2. Opgeruimd zit ze in haar lokaal. “Ik heb nog helemaal niet zo veel te doen,” lacht ze.

Daar zal snel verandering in komen, want deze actieve cultuurcoördinator zit vol plannen die niet bij plannen zullen blijven. Zo is het afgelopen schooljaar wel gebleken. “Ik vind het heerlijk als kinderen zelf met oplossingen komen, eigen ideeën in kaart brengen en veel eigen inbreng kunnen hebben. Dat ze serieus genomen worden en dat ze geen eenheidsworst zijn. Vooral toen ik nog in de bovenbouw werkte, vond ik het allemaal zo methodegericht, ze moesten alles op dezelfde manier doen. Dat is echt veranderd. Er is bij ons op school nu veel meer aandacht voor het proces. Wij doen geen standaardwerkjes meer. Zo van

‘jongens dit is het voorbeeld, dit moet je namaken’. We proberen kinderen veel ruimte te geven hun eigen creativiteit in te zetten.”

“Ik vind het heerlijk als kinderen zelf met oplossingen komen, en eigen ideeën in kaart brengen...”

Het gaat ineens overal borrelen

Het begon allemaal twee jaar geleden. “Onze directeur wilde het cultuuronderwijs naar een

hoger plan tillen. Er werd bij ons op school haast niks aan gedaan. Individueel wel, maar er zat weinig lijn in. Toen hebben we ons aangemeld bij de Cultuurtrein, het CMK-project in Lansingerland en Pijnacker-Nootdorp. Zij bieden scholen lessenseries beeldende vorming, dans, literatuur, mediawijsheid en theater.”

“Via de Cultuurtrein hoorde onze directeur dat er een ICC-cursus werd aangeboden vanuit het project Cultuureducatie met kwaliteit. Zij vroeg aan mij en aan mijn collega Hugo de Koning of we dat wilden doen. Mijn hart ligt bij de creatieve vakken, dus ik hoefde daar niet lang over na te denken. En Hugo is zelf heel muzikaal dus die vond dat ook superleuk.” Tijdens zo’n ICC-cursus gaat het opeens overal borrelen. Je krijgt informatie over dingen waar je nog nooit van gehoord hebt. Hoe je een leerlijn kunt opbouwen, hoe lessen in elkaar moeten zitten. Tijdens de cursus hebben we een beleidsplan geschreven waarin vastgelegd is dat wij de creatieve vakken net zo belangrijk vinden als rekenen en taal. Wij hebben het plan zo opgezet dat een leerkracht niet meer kan denken: ‘laat maar, geen tijd’. Het is leuk om te zien dat wat in dat plan staat ook echt gebeurt. Dat onze directie heel positief is over cultuuronderwijs, is daarbij natuurlijk een groot voordeel. Als je dat niet hebt, wordt het knap lastig”.

De fantastische tas

Tijdens de ICC-cursus waren regelmatig mensen aanwezig van culturele instellingen. “Zo zijn we op KijkKunst uitgekomen. Een mooie aanvulling op de lessen-

series van de Cultuurtrein, want die staat in het teken van doen en bij KijkKunst staat het kijken naar kunst centraal.” De eerste kennismaking met het programma beviel goed. “De kleuters hadden het beeldende kunstproject *De fantastische tas*. Midden in de klas stond een uitbundig versierde tas

“Mijn hart ligt bij de creatieve vakken, dus ik hoefde niet lang na te denken of ik aan de ICC-cursus mee wilde doen”

van kunstenaar Petra Hartman. Via de methode *Visual Thinking Strategies* bekeken we het kunstwerk. Het viel me op hoeveel de kinderen erin zagen. Bijna nog meer dan je zelf ziet. Daarin zijn ze nog onbevangen. De filmpjes bij het project vonden ze ook prachtig. En daarna gingen ze zelf aan de slag met tassen maken. Die waren leuk geworden! De tassen zijn in de klas tentoongesteld voor de ouders.”

“De andere groepen hadden een voorstelling op het programma staan. Ik ben mee geweest met groep 3 en 4 naar de liedjesvoorstelling *Chocokrokodil* en met groep 5 en 6 naar de vertelvoorstelling *Amelia*. Dat was ook fantastisch. Hugo heeft met groep 7 en 8 de theatervoorstelling *De tour van Fien* gezien. Daar was ik zelf niet bij maar ik heb er hele goede verhalen over gehoord.”

Impuls voor muziekonderwijs

De plannen van de twee enthousiaste ICC’ers van de Prins Willem-Alexanderschool hielden daar niet op. “Samen met de muziekschool hebben we sub-

sidie aangevraagd bij de *Impuls muziekonderwijs*. Als je aanvraag gehonoreerd wordt, krijg je best veel geld waar je een hoop mee kunt doen. Naast workshops voor de leerkrachten, krijgen leerkrachten die dat willen co-teaching in de klas. Vorig jaar hadden we onder meer een ukelele-workshop voor

alle groepen. Dit jaar gaan we een schoollied componeren en opnemen op cd. Ook hebben we samen met de muziekschool een muziekmethode uitgekozen.”

Niet alle leerkrachten stonden te trappelen om muziekles te geven. “We hebben een collega die muziekles geven echt heel spannend vond, maar wel enthousiast meedeed met de cursus. Toen ze met muziekles begon, ontdekte ze hoe ontzettend leuk de kinderen dat vonden en dat ze dit zelf prima kon geven. Geen muziekles geven is nu geen optie meer. De kinderen vragen er gewoon om.”

Post-hbo opleiding Cultuurbegeleider

Je zou zeggen dat het cultuuronderwijs al goed op de rit staat in Berkel en Rodenrijs. Toch is Jacqueline met haar collega ICC’er Hugo de Koning in oktober 2018 ook nog gestart met de post-hbo opleiding Cultuurbegeleider. “Wij hadden allebei het gevoel dat we nog meer wilden weten. Tijdens een ICC-cursus snuffel je overal aan en word je heel enthousiast. Maar de cursus is te kort voor

Jacqueline Voogt, leerkracht van groep 1-2 op de Prins Willem-Alexanderschool in Berkel en Rodenrijs.

echte verdieping. Toen kwam er een mailtje binnen dat we subsidie konden krijgen voor deze post-hbo opleiding." De kosten worden gedekt, maar het blijft een fikse tijdsinvestering. "De opleiding duurt twee jaar, het is niet zomaar iets. Je krijgt veel leeswerk en huiswerkopdrachten. Ook al kost het veel tijd, we gaan er vol voor, we willen hier alles uithalen."

Draagvlak

Dat Jacqueline en Hugo enthousiast zijn, is duidelijk. Maar hoe hebben ze hun collega's meegenomen? "Vooraf veel communiceren over wat je van plan bent en je collega's daarbij betrekken. Ook is het belangrijk om lastige dingen te bespreken: wat is het dat je tegenhoudt? We hebben geen moeilijke gesprekken of ruzies gehad. Maar je merkt natuurlijk wel dat sommige mensen meer meegaan dan anderen. En dat je dan weleens mensen moet aanspreken: waarom heb je die les nog niet gegeven? Hoe kunnen we je helpen? Ik heb zelf het idee dat het best goed loopt. Dat heeft ook met openheid te maken. Je wilt elkaar niet de les lezen, maar elkaar meenemen. Kijk, als in groep 5 geen muziek wordt gegeven, dan heb je in groep 6 een hiaat. En dat kan niet."

Draagvlak is er niet alleen op school maar ook vanuit de gemeente. "Ik vind dat er ontzettend goed meegedacht wordt vanuit het CMK-project in Lansingerland. Als je ergens tegenaan loopt, dan komen ze met hulp."

Wij hadden bijvoorbeeld de behoefte om de kinderen, naast muziek, zelf ook op andere vlakken creatief te kunnen uitdagen. Toen stelde de CMK-coördinator de workshop *Creativiteit ontwikkelen met de Doe-het-zelf Toolbox* van de Kunstgebouw Academie voor.

Je hoeft het niet alleen te doen

Wat vinden de ouders van deze aandacht voor cultuuronderwijs? "Ik heb vorig jaar een presentatie gegeven aan de ouderraad. Zij waren heel enthousiast en gaven aan dat ze cultuuronderwijs ook

"Aan andere leerkrachten wil ik meegeven: gebruik wat je aangeboden wordt, want dat is ontzettend behulpzaam."

Die hebben we vorige week met het hele team gedaan. De trainster bracht zeven boxen mee met allemaal spullen erin die je normaal in je keukenla of in de schuur hebt liggen. En daar moesten we opdrachten mee gaan doen. Iedereen was razend enthousiast. Bovendien is het onwijs leuk voor je teambuilding."

heel belangrijk vinden en daaraan mee willen werken." De Prins Willem-Alexanderschool werkt met veel verschillende culturele partners samen. "Dat hebben we echt van de ICC-cursus geleerd. Hoe rijk dat is. Voor de leerlingen, maar ook voor de leerkrachten. Alles gaat bruisen. Je leert er gewoon ook heel veel van. Aan andere leerkrachten wil ik meegeven: gebruik wat je aangeboden wordt, want dat is ontzettend behulpzaam. Je kunt soms denken 'help, wat moeten we nou', maar je hoeft het echt niet alleen te doen."

Kunst is de manier om in contact te komen met je gevoel en dat van de ander. Ik gun kinderen dat ze dit op jonge leeftijd leren.

Rehab Chaker, lid raad van toezicht Kunstgebouw